

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2021. október 14. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a *Gyulai Törvényszék* 2021. március 2. napján kihirdetett *19.B.95/2020/48.* számú ítéletét

megváltoztatja:

Terhelt1 I. rendű vádlott büntetését *250 (kettőszázötven) napi tétel, napi tételenként 1.500.- (egyezerötszáz) forint, összesen 375.000.- (háromszázhetvenötezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.*

Ha az I. rendű vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, a pénzbüntetést, vagy annak meg nem fizetett részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben *425.650.- (négy százhuszonötezer-hatszázötven) forint vagyonek Kobzást rendel el.*

Terhelt3 III. rendű vádlott cselekményét *bűnpártolás büntettének [Btk. 282. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés] minősíti.*

Terhelt3 III. rendű vádlottal szemben *a büntetés kiszabását mellőzi és őt 3 (három) évre próbára bocsátja.*

A törvényes képviselő1 által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését *egyéb törvényes útra utasítja.*

Egyebekben az elsőfokú ítéletet *helybenhagyja* azzal, hogy az ítélet bevezető részében a bírósági ügy száma helyesen: 19.B.95/2020.

Terhelt1 I. rendű vádlott bűncselekményének megnevezése helyesen: bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette, míg

Terhelt2 II. rendű vádlott bűncselekményének megnevezése helyesen: bűnsegédként elkövetett információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette.

A Terhelt3 III. rendű vádlottnak kiadni rendelt és a vagyonek Kobzár Biztosítási Társaságra visszatartott, az bank-nél vezetett számlaszámon lévő összeg helyesen: 66.229.- *(hatvanhatezer-kettőszázhuszonkilenc) forint*.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 60.602,- *(hatvanezer-hatszázkettő)* forint bűnügyi költségből kötelezi Terhelt2 II. rendű vádlottat 31. 467,- *(harmincegyezer-négyszázhatvanhét)* forint megfizetésére az államnak, a Gyulai Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Megállapítja, hogy a fennmaradó 29.135,- *(huszonkilencezer-százharmincöt)* forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan, bűnsegédként, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntetében [Btk. 375. § (1) bekezdés 2. fordulat]. Ezért az I. r. vádlottat 1 év szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, és a szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy az I. r. vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntetében [Btk. 375. § (1) bekezdés 2. fordulat]. Ezért a II. r. vádlottat 1 év szabadságvesztésre ítélte és azt börtönben rendelte végrehajtani. A

szabadságvesztés végrehajtását 2 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a II. r. vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A II. r. vádlottal szemben 20.000.-Ft erejéig vagyonekobjást rendelt el.

[3] Terhelt3 III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki pénzmosás büntetében [Btk. 399. § (4) bekezdés b) pont 5. fordulat, (5) bekezdés]. Ezért a III. r. vádlottat 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, amelyet börtönben rendelt végrehajtani. A szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a III. r. vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Terhelt3 III. r. vádlottal szemben 346.200.-Ft erejéig vagyonekobjást rendelt el.

[4] A Békéscsabai Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Gazdaságvédelmi Alosztálya által lefoglalt és Terhelt3 III. r. vádlott bank-nél vezetett bankszámláján zárolt 65.229.-Ft lefoglalását megszüntette és kiadni rendelte a III. r. vádlottnak azzal, hogy azt visszatartotta a III. r. vádlottal szemben alkalmazott vagyonekobjás biztosítására.

[5] A büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottakat.

[6] Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be:

- az ügyészség Terhelt1 I. r. vádlott terhére eltérő tényállás, valamint súlyosabb büntetés kiszabása, illetve Terhelt2 II. r. vádlott terhére eltérő tényállás és eltérő jogi minősítés megállapítása, súlyosabb büntetés kiszabása,

- Terhelt1 I. r. vádlott elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés céljából, míg a védője elsődlegesen eltérő tényállás megállapítása mellett elsősorban bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában történő felmentés, továbbá enyhébb büntetés kiszabása,

- Terhelt2 II. r. vádlott súlyosításért fellebbezett, míg védője felmentés,

- Terhelt3 III. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítés céljából, míg a védője elsődlegesen bűnösség hiányában történő felmentése, másodlagosan enyhítés érdekében.

[7] A Gyulai Törvényszék a 2021. március 29. napján kelt és 2021. április 30. napján véglegessé vált 19.B.95/2020/51. számú végzésével a II. r. vádlottnak az elsőfokú ítélet ellen bejelentett súlyosításra irányuló fellebbezését, mint törvényben kizártat elutasította.

[8] A Békés Megyei Főügyészség a fellebbezés írásbeli indokolásában az I. r. vádlott vonatkozásában az eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezést nem tartotta

fenn, míg a II. r. vádlott esetén eltérő tényállás és bűnösségének a módosított vádirat szerinti, a Btk. 399. § (2) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint minősülő pénzmosás büntetnének megállapítása érdekében fenntartotta, illetve az I. és a II. r. vádlottak büntetéseinek súlyosítását, hosszabb tartamú szabadságvesztés és a végrehajtásának hosszabb próbaidőre való felfüggesztését indítványozta. A fellebbezés indokainak lényege szerint az I. és a II. r. vádlottak megállapodásának következtében a II. r. vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy ő és egy további ismeretlen személy (akinek a pénzt át kell adnia) közreműködésére azért volt szükség, hogy az I. r. vádlott úgy jusson hozzá a pénzéhez, hogy a személye ismeretlen maradjon. A II. r. vádlottnak gyanúsnak kellett tűnjön az is, hogy az I. r. vádlott a vagyon mozgásban tartására további ismeretlen személyt állított a láncolatba. Abból, hogy az I. r. vádlott két közreműködő útján egy banki átutalás, majd két személyes átadás révén a pénzt Magyarországra, majd onnan ország utaztatva jutott hozzá a célzott vagyonhoz, a II. r. vádlottnak le kellett vonnia azt a következtetést, hogy a pénz bűnös eredetű, és a cselekvősege az elkövető személyének leplezését szolgálta amikor a bankszámlát megnyitotta, a pénzt felvette, és azt egy ismeretlen személynek átadta. Hangsúlyozta, hogy a csaláshoz nyújtott bűnsegély megállapítására önmagában a számlanyitás nem alkalmas, a csalás megállapításának alanyi feltétele az, hogy a számlatulajdonos tudata átfogja a saját tevőlegessége és a csalás tényállási elemei közötti kapcsolatot, amelyre jelen ügyben nem merült fel álláspontja szerint adat. Így a II. r. vádlott cselekménye nem alkalmas a csaláshoz nyújtott bűnsegély megállapítására, és a leplezés érdekében kifejtett vádbeli magatartása pénzmosást valósított meg.

[9] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.111/2021/9. számú átiratában az ügyészség fellebbezését annak indokolásával egyezően azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy indítványozta, hogy az ítéltábla a II. r. vádlott bűnsegédként, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettként [Btk. 375. § (1) bekezdés 2. fordulat] értékelt cselekményét az ítéltábla a Btk. 399. § (2) bekezdés 8. fordulata, és az (5) bekezdés szerint minősülő pénzmosás büntetnének minősítse. A II. r. vádlott bűnösségének e bűncselekményben való megállapítása érdekében bejelentett fellebbezés alapja az elsőfokú ítéletnek a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontja szerinti részbeni megalapozatlansága. A védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Az elsőfokú ítélet tényállásának helyesbítésére és kiegészítésére, a jogi indokolás helyesbítésére, valamint a bűnösségi körülményekre is tett észrevételeket.

[10] A fellebbviteli főügyészség a bűncselekmények minősítése körében részben eltérő álláspontot foglalt el az elsőfokú bírósághoz képest. Eszerint a II. tényállási pont kapcsán helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a II. r. vádlott bűnösségére, de a II. r. vádlott cselekményét nem a törvénynek megfelelően minősítette. Téves az az elsőfokú bíróság által képviselt álláspont, hogy a csalási cselekményben annak ellenére megállapítható Terhelt2 II. r. vádlott bűnsegédi közreműködése, hogy a csalás elkövetéséről ugyan nem tudott, de annak lehetőségével tisztában volt, hogy a bankszámlát nem legális célra, hanem akár bűncselekmény elkövetésére fogják felhasználni, és cselekménye a ténylegesen megvalósult csalási cselekmény elkövetőjének szándékával egybeeső cselekményhez igazodik, függetlenül attól, hogy annak pontos minősítését nem ismerte. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság elmulasztotta vizsgálni a jogi minősítés alanyi oldali feltételét is, így azt, hogy a számlatulajdonos tudata átfogta-e a saját tevőlegessége, a bankszámla rendelkezésre bocsátása és a csalás tényállási elemei mint megtévesztés és károkozás közötti kapcsolatot. A fellebbviteli főügyészség érvelése szerint azt kellett volna bizonyítani ahhoz, hogy a II. r. vádlott terhére megállapítható legyen a csaláshoz nyújtott

bűnsegély, hogy a II. r. vádlott tudott arról, hogy a számla nyitása valójában az alaphűncselekmény feltétele, vagyis az általa nyitott bankszámla adatainak felhasználásával kerül sor az alaphűncselekmény elűvetésére, amelyre jelen ügyben nem került sor, és nem állt rendelkezésre olyan bizonyíték, amelybűl arra lehetett következtetni, hogy a II. r. vádlott a saját cselekvűségének a kifejtésekor tisztában volt az alaphűncselekmény bármely részletével, így tudata sem terjedt ki arra, hogy az alaphűncselekmény elűvetéséhez nyűjt segítséget. E körben hivatkozott a benűjtűtű, a Kűria és az OBH által kijelűtű szakértűi munkacsoportnak a pénzmosás megállapíthatűságvával összefűggűsben 2016. évben kiadott joggyakorlatot orientálű iránymutatására és a Szegedi Ítéltábla több határozatára is. Utalt arra is, hogy tévedett az elsőfokű bírűságv, amikor a II. r. vádlott azon magatartását, hogy a kifejezetten erre a célra nyitott bankszámláról készpénzt vett fel, nem értékelte a 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 3. § (1) bekezdűs d) pontja és 6. § (1) bekezdűs 87. pont b) pont szerinti pénzügyi szolgáltatásként. A helyes ténybeli következtetés alapján álláspontja szerint a II. r. vádlott célja a vagyon helyének elleplezésűsben testesűlt meg, és azzal, hogy a pénzfelvételt követűen a felvett összeget egy számára teljesen ismeretlen személynek adta át.

[11] Észrevételűzte továbbá, hogy az elsőfokű bírűságv elmulasztotta vizsgálni a végrehajtásában próbaidűre felfűggesztett szabadságvesztűsre ítélt vádlottak elűzetes bírűságv mentesítűse lehetűsűségének a vizsgálatát. Összességűben az elsőfokű ítélet megváltűztatását és Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztűs, valamint a próbaidű tartamának súlyosítását, Terhelt2 II. r. vádlott bűnsegűdként információs rendszer felhasználásával elűvetett csalás bűntetteként értékelte cselekműnyűnek pénzmosás bűntetteként [Btk. 399. § (2) bekezdűs 8. fordulata és (5) bekezdűse] szerinti minűsítűsűt, és a II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztűs, valamint a próbaidű tartamának súlyosítását, egyebekben az elsőfokű ítélet helybenhagyását indítványozta.

[12] Terhelt1 I. r. vádlott védűje fellebbezésűt a másodfokű eljárásban írásban részletesen indokolta. Álláspontja szerint az elsőfokű bírűságv helytelenűl következtetett az I. r. vádlott bűnűssűgűre, és megismételte azt a hivatkozását, hogy az I. r. vádlott bűnsegűdi bűnrészessűgűnek megállapításá csak az alaphűncselekműy tettesű kilétűnek megállapításá, illetűleg az eziránűy elűjárasi cselekműnyek megtétele után történhetett volna meg, amelyre jelen ügyben nem került sor, mivel tanűl egűszsűgi állapota miatt nem tudott Magyarországra utazni. Az elsőfokű bírűságv tanűlűt lényegűben tettesként, az I. r. vádlott ismeretlen társaként nevesítette. Ezen ellentmondás feloldhatatlan, és ezért azok a megállapítások, amelyek az I. r. vádlott ismeretlen társával törtűnt megállapodásra, illetve annak tartalmára vonatkoznak, nem logikai szabályokon alapulű következtetések, hanem pusztán feltételezűsek.

[13] Terhelt2 II. r. vádlott védűje a másodfokű eljárásban elűterjesztett részletes fellebbezés indokolásában hangsúlyozta, hogy az elsőfokű ítélet azon szűhasználatá, hogy a II. r. vádlottnak „számolnia kellett” az ott leírtakkal, arra utal, hogy a törvűnszűk bizonytalan volt, és nem tudott kategorikus megállapítás tenni, hanem feltételezésűbűl vont le következtetűst, amely laza és távoli összefűggűst mutatott, és ami miatt a dűntűs indokolása súlytalanná vált. Arra az elsőfokű ítéletben tett megállapításra pedig, hogy a II. r. vádlottnak tudomása volt arról, hogy bűncselekműnybűl származű összűg felvételűben működik közre, és ezáltal saját maga is részűsűvű vált egy bűncselekműnynek, álláspontja szerint nem állt rendelkezésre bizonyíték.

[14] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a fellebbezési nyilvános ülésen az átiratában írtakat fenntartotta.

[15] Terhelt1 I. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen fenntartotta a fellebbezésének indokolásában foglaltakat, és indítványozta tanú1 és tanú2 tanúk kihallgatását. Kifogásolta, hogy tanú1 írásbeli tanúvallomását email formájában terjesztette elő. Az I. r. vádlott büntetésének enyhítését is indítványozta arra hivatkozással, hogy 36 éves és büntetlen előéletű.

[16] Terhelt2 II. r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta a fellebbezésének írásbeli indokolásában írtakat, egyben utalt arra, hogy az ügyészség eltérő minősítésre irányuló indítványa lényegét tekintve a bizonyítékok eltérő mérlegelését célozta.

[17] Terhelt3 III. r. vádlott védője fellebbezésének indoklásául a fellebbezési nyilvános ülésen az elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta, indítványozta továbbá a III. r. vádlottal szemben elrendelt vagyonek Kobzás mellőzését. Utalt arra, hogy a III. r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény az információs rendszer használatával függött össze, amely köztudomásúan megbízhatatlan rendszer. Hangsúlyozta, hogy a III. r. vádlott a férje, az I. r. vádlott által keresett és adózott pénzt törvényesen szerezte meg, ami nem tiltott, így bűncselekményt nem követett el. A III. r. vádlott büntetésének enyhítésére irányulóan hivatkozott a büntetlen előéletére és a pénz átutalása kapcsán a ténybeli beismerő vallomására.

[18] A fellebbviteli főügyészség képviselője a II. r. vádlott védőjének azon észrevételére, hogy az ügyészség a bizonyítékok mérlegelését támadta, hangsúlyozta, hogy a törvényszék által megállapított tények helyes értékelésére irányult az indítványa.

[19] Az ítéltábla a Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak büntetéseinek enyhítésére irányuló fellebbezéseket találta alaposnak.

[20] A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt mindhárom vádlott vonatkozásában felülbírált. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megtartása mellett folytatta le az eljárást.

[21] Maradéktalanul eleget tett a tényállás felderítési feladatának, és a vád tárgyát képező lényeges releváns tényekre nézve a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben felvette.

[22] A Be. 167. § (4) bekezdése alapján a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése alapján állapítja meg. A bizonyítékok értékelése és ennek eredményeként a tényállás megállapítása az elsőfokú bíróság feladata, amelyet az elsőfokú bíróság önállóan, a vád keretei között végez el. Az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységének csupán az képezi korlátját, hogy ezen tevékenységnek iratszerűnek, logikusnak és minden lényeges

releváns bizonyítékokra kiterjedőnek kell lennie. A törvényszék bizonyíték értékelő tevékenysége megfelelt ezeknek a kritériumoknak, és az elsőfokú bíróság a szükséges körben és mértékben foglalkozott a bizonyítékokkal. Megfelelő indokát adta annak, hogy a tényállást Terhelt1 I. r. vádlott önmagának is ellentmondó, többször módosított, valamint Terhelt2 II. r. vádlott ténybeli beismerő, de a bűncselekmény elkövetését tagadó vallomásával szemben miért törvényes képviselő1 tanú, a cég sértett korábbi képviselőjének következetes vallomása, az azt alátámasztó egyéb bizonyítékok, így a banki megkeresésre adott válaszok, az adóhatóság közlései, a cégiratok alapján állapította meg.

[23] Terhelt3 III. r. vádlott tagadó és ugyancsak módosított védekezésével szemben kiemelt jelentőséget tulajdonított a törvényszék annak, hogy szavahihetősége megkérdőjeleződött az okirati bizonyítékok, törvényes képviselő1 tanúvallomása és a büntetőjogi felelősségét csökkenteni igyekvő vallomása között fennálló ellentmondások miatt. E körben részletesen foglalkozott azzal, hogy a III. r. vádlott bank-nél vezetett a bűncselekmény elkövetéséhez használt bankszámla adataival. Helytálló következtetést vont abból, hogy az összeg címzettjeként a cég2, míg az utalás közlemény rovatában „CASCO ÉS ÁFA” megjegyzés került feltüntetésre, az átutalásról a III. r. vádlott SMS értesítést kapott, valamint két alkalommal le is kérdezte a számlaegyenlegét, majd több banki műveletet végzett. Mindezekből a törvényszék megalapozott következtetést vont le arra, hogy a III. r. vádlott tudott arról, hogy az átutalt pénz nem az I. r. vádlottat megillető összeg, így tudott arról, hogy az nem a házastársa, az I. r. vádlott gazdasági tevékenységével összefüggésben került átutalásra. Az elsőfokú bíróság e körben kifejtett indokolása az iratoknak megfelelő és logikus volt, és indokoltan utasította el az I. r. vádlott védőjének tanú2 tanú kihallgatására irányuló bizonyítási indítványát, indokaival az ítéltábla is mindenben egyetértett. Az I. r. vádlott védőjének tanú2, illetve tanú1 kihallgatására irányuló bizonyítási indítványait az ítéltábla is elutasította, mivel a tényállás olyan mértékben bizonyított volt, hogy a felajánlott bizonyítástól eltérő tényállás megállapítása nem volt várható.

[24] Ugyanakkor osztotta az ítéltábla az I. r. vádlott védőjének tanú1 írásbeli tanúvallomása kapcsán tett észrevételét. tanú1 tanú az elsőfokú iratok között 27. sorszám alatt az írásbeli tanúvallomását e-mailben terjesztette elő.

[25] A Be. 181. § (2) bekezdése alapján az írásbeli vallomástétel engedélyezése esetén a tanú a vallomását

a) saját kezűleg leírja és aláírja,

b) minősített, vagy minősített tanúsítványon alapuló, fokozott biztonságú elektronikus aláírásával látja el,

c) elektronikus kapcsolattartás útján teszi meg, vagy

d) bíróval, közjegyzővel, vagy a törvényben meghatározott más személlyel hitelesíteti.

[26] Miután tanú1 tanú írásbeli tanúvallomása a fenti formai követelményeknek nem felelt meg, így az bizonyítékként nem volt értékelhető. Az elsőfokú bíróság egyébként

maga sem fogadta el tanúl tanú vallomását. Mindemellett az ítéltábla álláspontja szerint nem is várható tanúl tanútól eltérő tartalmú vallomás.

[27] Ugyancsak mellőzte az ítéltábla a bizonyítékok köréből az elsőfokú ítélet [83] bekezdésének utolsó mondatában írt, Terhelt3 III. r. vádlott pártfogó felügyelő előtt tett nyilatkozatára hivatkozást, mivel az nem felel meg a Be. 183. § (1) bekezdése szerinti terhelti vallomásnak. Eszerint a terhelt vallomásának minősül a terhelt minden olyan, a büntetőeljáráásban a terhelti figyelmeztetés utáni, bíróság, ügyészség, vagy nyomozóhatóság előtt tett, illetve ezeknek címzett szóbeli, vagy írásbeli közlése, amelyben a bizonyítás tárgyára vonatkozó tényt állít. A Terhelt3 III. r. vádlott általi pénzfelvétel és a repülőjegy vásárlása közötti kapcsolat megállapítása azonban egyébként is okszerű volt, az erre vonatkozó törvényszék által kifejtett indokokat a másodfokú bíróság is osztotta.

[28] Mivel a törvényszék bizonyíték értékelő tevékenysége – a fentebb kifejtettek mellett – iratszerű és logikus volt, és az elsőfokú bíróság alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, ezért a tényállást támadó és felmentésre irányuló védelmi fellebbezések eredményre nem vezethettek, megalapozott tényállás mellett ugyanis nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére a másodfokú eljárásban.

[29] Terhelt2 II. r. vádlott személyi körülményeiből mellőzte az ítéltábla a [23] bekezdésben feltüntetett szabálysértésekre történt utalást, mivel az a jelen ügy szempontjából relevanciával nem bír.

[30] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását a tárgyalás anyagát képező ügyiratok egybehangzó adatai alapján a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel mindössze azzal helyesbítette – osztva a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség ezirányú észrevételét –, hogy a [41] bekezdés 2. sorában a bankszámlaszám helyesen: számlaszám. A fellebbviteli főügyészség további ezirányú észrevételeit nem osztotta az ítéltábla, részben az eltérő jogi minősítéssel kapcsolatos álláspontja miatt, illetve arra tekintettel, hogy az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás esetén irreleváns az információs művelet elvégzésének a helye, ugyanis nem az határozza meg az elkövetési helyet, hanem a kár bekövetkeztének a helye, amit a tényállás tartalmaz. Az ítélet 8. oldal [51] bekezdésének kiegészítése kapcsán pedig a terhelt tudattartalmára vonatkozó megállapításoknak nem a tényállásban, hanem a jogi indokolásban a helyük.

[31] A fenti helyesbítéssel együtt a törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, és a felülbírálat alapját képezte.

[32] Az elsőfokú bíróság a tényállásból helyesen következtetett Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak bűnösségére.

[33] Nem osztotta az ítéltábla az I. r. vádlott védőjének azon álláspontját, hogy az I. r. vádlott bűnsegédi büntetőjogi felelősségét nem lehet megállapítani a tettesi bűnösség kimondásának hiányára tekintettel. Tettesi elkövetés természetesen szükséges a részesi elkövetés megállapításához, azonban a tettes személye ismeretlen is lehet. A tettes bűnösségének kimondása nem feltétele a részes büntetőjogi felelőssége megállapításának

(BH2000. 185., BH2014. 38.). A részes ilyen esetben való büntetőjogi felelősségének megállapítása azon alapszik, hogy az irányadó tényállás kellő pontossággal rögzíti mind az ismeretlen tettes cselekményét, mind a részesi magatartást, illetve megismerhetően tartalmazza a részesi és tettesi magatartás közötti kapcsolatot (EBH2015. B. 14.). A tényállás ennek megfelel, erre figyelemmel helyes volt Terhelt1 I. r. vádlott bűnsegédi bűnrészességének megállapítása.

[34] Ami Terhelt2 II. r. vádlott cselekményének jogi minősítését illeti, osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját, ezzel szemben nem értett egyet a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában kifejtettekkel.

[35] Az elsőfokú ítélet [85] bekezdésében foglalkozott a törvényszék a jogi minősítés alanyi oldali feltételeinek vizsgálatával. Ennek lényege szerint a bankszámlanyitás, valamint a megbízás körülményeiből, azaz abból, hogy a II. r. vádlott ismerőse, az I. r. vádlott a bankszámla megnyitásaért pénzt ajánl, abból az arra érkezett összeget azonnal fel kellett vennie és egy ismeretlen személynek átadnia, ebből tudta azt, hogy a számlára nem legális helyről származó, akár valamilyen vagyon elleni bűncselekményből, így akár csalásból származó összeg érkezik, amivel számolva vállalta el a megbízást. Helyes volt az a törvényszéki álláspont, hogy a II. r. vádlott tudta, hogy a bankszámla megnyitása végsősoron azt a célt szolgálja, hogy valamilyen illegális tevékenységből, valamilyen vagyoni haszonnal járó, akár bűncselekményből származó pénz kerüljön rá, és ilyen bűncselekmény elkövetéséhez ezáltal segítséget nyújtott. Azaz ahhoz nyújtott segítséget, hogy a hamis számlaszámnak a megadásával a sértettek tévedésbe ejtése, vagyis a csalási cselekmény megtörténhessen, és ezáltal a téves számlára történő átutalás bekövetkezzen. A sértett megtévesztése, vagyis az alapbűncselekmény csakis az ő megelőző magatartása beiktatásával volt kivitelezhető, amely vagyoni haszonszerzést célzó bűncselekmény lehetőségével számolt, és abba belenyugodott. A számláról való pénzfelvétel már a bekövetkezett kár realizálása volt. Ugyanakkor osztotta az ítéltábla a II. r. vádlott védőjének azon kifogását, hogy az elsőfokú ítélet [85] bekezdés utolsó előtti sorában a „számolnia kellett azzal” megfogalmazás helytelen, és osztotta a [91] bekezdésben okszerűen kifejtett álláspontot. Így Terhelt2 II. r. vádlott bűncselekményének jogi minősítése helyes volt. Mindezzel együtt a fellebbviteli főügyészség Terhelt2 II. r. vádlott cselekményének eltérő minősítésére irányuló fellebbezését alaptalannak ítélte.

[36] Terhelt3 III. r. vádlott bűncselekményének minősítése során azonban tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt pénzmosás büntettének minősítette. Az irányadó tényállás 1. pontja szerint Terhelt3 III. r. vádlott a házastársa, Terhelt1 I. r. vádlott tájékoztatása alapján tudomást szerzett arról, hogy a bankszámlájára fog érkezni egy összeg azért, hogy abból a saját kiadásait fedezze. A bankszámlájára így érkezett összeget részben átutalta, részben pedig készpénzben felvette, amelyből repülőjegyet vásárolt és elutazott az I. r. vádlotthoz ország. Arra a [94] bekezdésben helyesen következtetett a törvényszék, hogy a III. r. vádlottnak a bankszámlájára érkezett pénzről szóló tájékoztató SMS tartalma és a netbank számlatörténetének megtekintése alapján – helyesen – tudta, hogy az 1. tényállási pont szerint számlájára utalt összeg nem a házastársát, vagy őt illeti, és – helyesen – számolt azzal, hogy a pénz a házastársához köthető bűncselekményből származik. Ugyancsak helyesen foglalt állást abban, hogy nem vonható arra következtetés, hogy a III. r. vádlott előre tudott arról, hogy a bankszámláját bűncselekmény elkövetéséhez fogja használni az I. r. vádlott [83].

[37] A Btk. 282.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, aki anélkül, hogy az elkövetés előtt megegyezett volna, közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában, az bűnpártolás vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, míg a (2) bekezdés alapján a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást haszonszerzés végett követik el.

[38] Azzal, hogy a III. r. vádlott a felvett pénzösszeget elköltötte, biztosította a csalás bűncselekménye révén bekövetkezett és fennálló állapotot az elkövető Terhelt1 I. r. vádlott számára, azaz közreműködött a bűncselekményből származó előny biztosításában [BJD 741.], ugyanakkor az elkövetésből magának is haszna volt [BH2009. 92.].

[39] Terhelt3 III. r. vádlott irányadó tényállás szerinti magatartása - az elleplezési cél hiányában – elkövetéskori büntető törvényt alkalmazva a Btk. 282. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és a (2) bekezdése szerint minősülő bűnpártolás büntettének minősül, amely 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[40] A törvényszék a III. r. vádlott cselekményét a jelenleg hatályos Btk. 399. § (4) bekezdés b) pont 5. fordulata és (5) bekezdése szerinti 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő pénzmosásnak minősítette. Ez az alakzat szintén nem célzatos bűncselekmény, azaz az elkövetőnek nem célja az eredet elfedése vagy elleplezése, az elkövető tudata csupán arra terjed ki, hogy a vagyon(tárgy) büntetendő cselekményből származik, s ennek ismeretében (ebbe belenyugodva) fejt ki az elkövetési magatartást. Ezen bűncselekmény a jelenleg hatályos Btk. szerint 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Erre figyelemmel a Btk. 2. § -a alapján az ítéltábla a III.r. vádlott számára kedvezőbb elbírálást eredményező és főszabályként alkalmazandó elkövetéskori büntető törvényt alkalmazta a cselekmény minősítése során.

[41] Az irányadó büntetési tétel Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak esetén, valamint az eltérő minősítésre tekintettel Terhelt3 III. r. vádlott esetén is 3 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztés, míg az irányadó középmérték 1 év 7 hónap 15 nap.

[42] A büntetés kiszabásának felülbírálata során az ítéltábla az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülményeket helyesbítette, illetve kiegészítette. További súlyosító körülmény Terhelt1 I. r. vádlott esetén Terhelt2 II. r. vádlottra gyakorolt kezdeményező szerepe (Kúria 56. számú BKv. II. 8.), az eltérő minősítésre tekintettel a III. r. vádlott esetén mellőzte az enyhítő körülmények közül azt, hogy az elkövetési érték a minősítést megalapozó jelentős értékhatárt csekélymértékben haladta meg, míg ugyanezen körülményt további enyhítőként értékelte Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában (Kúria 56. számú BKv. III. 3.). További súlyosító körülményként értékelte Terhelt2 II. r. vádlott esetén – a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával egyetértve – azt, hogy röviddel a jogerős elítélése után valósította meg a bűncselekményt (Kúria 56. számú BKv. II. 2.). Arra vonatkozó adat hiányában pedig mellőzte az I. és II. r. vádlottak esetén a súlyosító körülmények közül a családi bűncselekmények elszaporodottságát.

[43] A fentiek szerint helyesbített és kiegészített bűnösségi körülmények mellett a másodfokú bíróság álláspontja szerint a büntetlen előéletű, 3 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt megvalósító Terhelt1 I. r. vádlott esetén

eltúlzottan súlyos volt a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés alkalmazása, ezért esetében a Btk. 33. § (4) bekezdése alapján alkalmazható pénzbüntetés kiszabása mellett is elérhetőnek találta a büntetési célokat, és a büntetését a Btk. 50. § (1) és (2) bekezdés szerinti, a (3) bekezdés alapján megállapított és rendelkező részben írt napi tétel pénzbüntetésre enyhítette. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatására vonatkozó megállapítás a Btk. 51. § (1) bekezdésén alapul.

[44] Terhelt2 II. r. vádlott többszörösen büntetett előélete nem tette lehetővé a büntetés enyhítését, a vele szemben alkalmazott joghátrány arányos volt, de annak lényeges súlyosítását sem találta az ítéltábla szükségesnek.

[45] A büntetlen előéletű, és a 3 évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntetett elkövetett Terhelt3 III. r. vádlott esetén az ítéltábla álláspontja szerint alaposan feltehető, hogy a büntetés célja intézkedés alkalmazásával is elérhető, ezért őt a Btk. 65. § (1) bekezdése szerinti, és a Btk. 65. § (3) bekezdése alapján meghatározott és rendelkező részben írt próbaidőre próbára bocsátotta.

[46] A kifejtettekre figyelemmel Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak büntetéseinek súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés eredményre nem vezetett.

[47] Helyesen foglalt állást abban a bíróság, hogy a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során, vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona Terhelt2 II. r. vádlottal szemben 20.000.-Ft, míg Terhelt3 III. r. vádlottal szemben 346.200.-Ft vagyonek kobzást rendelt el.

[48] Tévedett azonban, amikor Terhelt1 I. r. vádlottal szemben elmulasztott vagyonek kobzást elrendelni. Az irányadó tényállás 2. pontja szerint - [49] – az ismeretlen személy a Terhelt2 II. r. vádlottól átvett 851.300.-Ft-ot hely vitte, és átadta az I. r. vádlottnak, aki azon a társával ismeretlen arányban megosztozott.

[49] Az irányadó bírói gyakorlat szerint amennyiben az osztás aránya nem állapítható meg, úgy kell tekinteni, hogy az elkövetők egyenlő arányban gazdagodtak. Erre figyelemmel az ítéltábla Terhelt1 I. r. vádlottal szemben 425.650.-Ft vagyonek kobzást rendelt el a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona.

[50] Tévedett a törvényszék, amikor törvényes képviselő1 által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését nem bírálta el. Azt azzal indokolta, hogy a 2020. október 13. napján tartott előkészítő ülésen terjesztett elő polgári jogi igényt, amikor már nem volt a cég törvényes képviselője, és a sértett legkésőbb az előkészítő ülés napjáig terjeszthette volna elő joghatályosan a polgári jogi igényt. A bíróság az ekkor képviseleti joggal rendelkező személyt hívta fel erre, aki a határidőig nem terjesztett elő ilyen igényt, majd a 2021. január 14. napján megtartott tárgyaláson a kihallgatása során terjesztette elő törvényes képviselő1, aki ekkor már nem volt a sértetti gazdasági társaságnak a jogi képviselője, így annak nem volt jelentősége.

[51] A Be. 560. § (1) bekezdésének j) pontja alapján a bíróság a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja, ha a polgári jogi igényt nem a sértett terjesztette elő. Erre figyelemmel a törvényes képviselő által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését az ítéltábla egyéb törvényes útra utasította.

[52] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig – miután az egyéb rendelkezések törvényesek - a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy az ítélet bevezető részében helyesbítette a bírósági ügy számát, valamint a Kúria 61. számú Büntető Kollégiumi véleményének 2. pontjában foglaltakra figyelemmel Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott bűncselekményeinek a megnevezését.

[53] A Terhelt3 III. r. vádlottnak kiadni rendelt és a vagyonekbebiztosítására visszatartott, az bank-nél vezetett számlaszámon lévő összeget is helyesbítette.

[54] Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség észrevételét, hogy az elsőfokú bíróság a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban foglaltakat figyelmen kívül hagyva nem vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét. Az I. r. vádlott büntetésének enyhítésére és a III. r. vádlottal szemben a büntetés kiszabásának mellőzésére figyelemmel ezt a vizsgálatot az ítéltábla kizárólag Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában folytatta le. Ennek során arra a következtetésre jutott, hogy a bűncselekmény jellegére és a II. r. vádlott büntetett előéletére figyelemmel a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítésre nem érdemes [Btk. 102. § (1) bekezdés].

[55] Az ítéltábla Terhelt2 II. r. vádlott kirendelt védője díjával kapcsolatban a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte az eredménytelenül fellebbező II. r. vádlottat a Be. 613. § (1) bekezdése és a Be. 574. § (1) bekezdése alapján, míg az eredményesen fellebbező III. r. vádlott kirendelt védőjének díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel.

[56] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. §-án alapszik.

Szeged, 2021. október 14.

Dr. Mezölaki Erik

Dr. Halász Edina

Dr. Nagy Erzsébet

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.319/2021/12. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 19.B.95/2020/48. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon *jogerős*.

Szeged, 2021. október 14.

Dr. Mezőlaki Erik

a tanács elnöke